

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **21 Ağustos 2024**

Sayı: **6427**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15650

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

Dünya genelinde 2 milyar, Türkiye'de de 58 milyon kullanıcısı olan sosyal medya platformu instagram, 2 Ağustos 2024 günün sabah saatlerinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) kararıyla Türkiye'den erişime engellendi. Engellemenin hangi nedenlerden kaynaklandığına ilişkin kamuoyunu tatmin edici bilgi paylaşılmazken, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da 'katalog suçlar' içerikli 8'nci maddenin yasal dayanak olduğu kaydedildi.

Tepkilere neden olan karar, sekiz gün sonra 10 Ağustos 2024 tarihinde geri çekilerek instagram erişime açıldı. Bu süre zarfında instagramın bünyesinde yer aldığı çatı şirket konumundaki Meta'nın engellemeden iki gün önce yayınladığı 'Şeffaflık Raporu' basına yansırken, iddiaların aksine 2024'ün ilk yarısında Türkiye'den gelen erişim engeli taleplerine uygun şekilde 2 bin 445 içeriği kaldırıldığı bildirildi.

Erişim engeli kararı süresince tartışmaların merkezini, Anayasamızın 2'nci maddesindeki hukuk devleti ilkesi ve bu ilkenin ihlali oluşturdu. Yapılan işlemin bir kanun maddesine dayanmasının hukuken temellendirmede yeterli olmayacağı; hukuk devleti ilkesinin, aynı zamanda keyfilikten uzak şekilde uygulanması gerektiğine dikkat çekildi.

Bununla beraber erişim engelinin sürdüğü sekiz gün boyunca, aynı zamanda alışveriş platformu da olan instagram üzerinden ticaret yapanların uğradığı zarar da gündeme geldi. Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (ETİD) tarafından yapılan bilgilendirmede, Türkiye'de toplam e-ticaretin içindeki yüzde 10'luk kısmın sosyal medyada gerçekleştiği, bunun da 930 milyon TL'ye denk geldiği kaydedildi. Platformlara trafik oluşturan influencerlarla birlikte bu rakamın 1,9 milyar liralık bir hacim oluşturduğu ifade edilmekte.

Bu bağlamda;

1-) 19 Ağustos 2024 tarihine kadar Türkiye'den, instagramın çatı şirketi konumundaki Meta'ya içerik çıkarılması yönünde kaç talep iletilmiştir? Bu taleplerden kaç 'katalog suç' tanımı içeriklidir ve taleplerden kaç Meta tarafından çıkarılmıştır? Çıkarılan içeriklerden kaç 'katalog suç' tanımlıdır?

2-) Türkiye'de son bir yıl içinde gerçekleşen e-ticaretin hacmi ne kadardır? Sosyal medya platformlarının e-ticaretteki parasal etkileri ne kadardır? E-ticaret kapsamında yapılan ticaretten son bir yıl içinde el edilen vergi ne kadardır?

3-) Instagrama 2 - 10 Ağustos 2024 tarihleri arasında uygulanan erişim engeli süresince, bu sosyal medya platformu üzerinden ticaret yapan ya da kişisel paylaşımlarla gelir elde edenlerin uğradığı zarar ne kadardır? Bu konuda Bakanlık olarak özel bir çalışma yapılmış mıdır ya da yapılması planlanmakta mıdır?